

Razne stvari.

Drobtine.

(Posebni spomini meseca oktobra.)

V 1. dan oktobra 1648. leta se porodí znamenit pisatelj francoski: Corneille.

V 2. dan oktobra 1849. l. general Ogerskih ustášev Klapka izroči Avstrijskim četam trdnjavo Komarin ob Dunavu.

V 3. dan oktobra 1187. l. sultan Saladin posede Jeruzalem.

V 4. dan oktobra god našega presvitlega cesarja Frana Josipa I.

V 5. dan oktobra 1582. l. vzprejmó večjidel vse katoliške države Gregorijansk koledar.

V 7. dan oktobra 1741. l. ponudijo Ogrí cesarici Mariji Tereziji ob času največje sile svojo pomóč.

V 9. dan oktobra 1408. l. so bili Turki prvič na Slovenskem pred Metliko.

V 12. dan oktobra 1492. l. najde Krištof Kolumb otok San Salvador.

V 16. dan oktobra 1793. l. je bila ob glavo dejana francoska kraljica Marija Antoinetta, hči cesarice M. Terezije.

V 17. dan oktobra 1557. l. je umrl fizik Reamur, po katerem se imenuje tudi jeden toplómér.

V 18. dan oktobra 1832. l. se je porodil velik slovenski domoljub dr. Etbin Henrik Costa.

V 20. dan oktobra 1859. l. je umrl iznajdenik hlapóna Anglež Stephenson.

V 22. dan oktobra 1818. l. umrje pedagog H. Campe. Ta je spisal dosti mišnih povesti mladini. — Ravno tega dné 1796. l. je umrl Mihael Kastelec, knjižničar Ljubljanski in pridni pisatelj „Kranjske Čbelice.“

V 27. dan oktobra 1835. l. se je porodil v Podrečem na Gorenjskem slovenski liríčni pesnik Simon Jenko.

V 29. dan oktobra 1790. l. se je porodil v Siegenu na nemškem Renskem slavni pedagog A. Diesterweg.

V 31. dan oktobra 1273. l. je bil Rudolf Habsburški v Aachen u venčan za nemškega cesarja.

A. G.

Kratkočasnice.

* Prebrisan rokodelčíč si je kupoval kruha. Videč, da je hlebec jako majhen, reče pekarju, da hlebec ne tehta zadosti, ker je tako majhen. — „Nič ne dě, boš ga vsaj laže nesel,“ odgovori mu pekár. — Na to da rokodelčíč pekarju samó polovico denarja ter otide. „Hé, dečko! to ni dosti,“ kriči pekár za njim. „Nič ne dě, bote vsaj laže prešteš,“ odgovori mu rokodelčíč.

* Učenea, ki se ni hotel učiti, vprašajo oče, kaj bode iz njega, ker se neče učiti ne brati ne pisati. „Učitelj bodem ter bodem učencem zapovedaval, da naj beró in pišejo, odgovori učeneč.

* V šoli je bila lepa navada, da so gosp. katehet iz šole gredoč rekli: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ in otroci so jim odgovorili: „Na veke, amen!“ — Necega dne pa so otroci kateheta zeló razdražili, in gosp. katehet iz šole idoč so rekli: „Pač ste pravi tepci!“ „Na veke, amen!“ odgovorijo otroci po starej navadi.

* „Pol pšenične moke in pol jačmenove sem pristávila,“ reče gospodinja prinesši sók ženjicam na mizo. „Je-li pšenična moka spodaj?“ poprašá neka ženjica viděč, da je sók le iz jačmenove moke.

* „Kisla so sinóči ubili mladéníči, ko so se tēpli,“ pravi sosed sosedu. „Saj sem vedel, da ta pretepáč ne bode umrl, temveč da ga bodo ubili,“ odgovori óni.

* Slab pastir izgubi kmetu vseh pet ovác. „Le utolaži se,“ prigovarja mu prijatelj, „saj ti zdaj ne bode izgubil nobene več.“

* Katehet so v šoli razlagali o dolžnostih milošnjo deliti. Da bi učencem to dolžnost bolje razjasnili, vprašajo dečka, kaj bi naredil, ko bi berača srečal in imel ravno kos kruha v roci. „Saedel bi ga,“ odgovori deček naglo.

* Učitelj so razlagali o ljubezni do bližnjega ter med drugim rekli: „Kdor nam vselej dobro želi in stori, ta je naš prijatelj, in kdor nam radovoljno kaj hudega želi in stori, ta je naš

sovražnik. Ko bi ti Tonček na róbu kakšnega brezna stal in hudoben človek bi prišel in te od zadej v brezno porinil, ali bi bil ta tvoj prijatelj ali sovražnik?"

Tonček: „Ta bi bil moj sovražnik.“

Učitelj: „Dobro; kdo pa bi bil tvoj prijatelj?"

Tonček: „Tisti, ki bi me od spredaj v brezno porinil.“

Slepi Jarnejček.

(Národná pesenca v Kámeniku.)

Jaz sem slep Jarnejček
Na Ljubnem sem domá
V strganem kočurji
Štir' okenca imá.
Veselje moje je vže práč,
Pomagat' si ne morem véč;
S težavami sem vès obdán,
Zdihujem nóč in dan.

O, moj naréjni očka
So bili címperman,
Narejali so žage
Ljubljanskim farmanom.
Narejali so žage rés,
Popravljali so mlíne vmés,
So bili pintar in kolár
Po vrhi še cokljár.

O kdo pa mene vpraša,
Kje jaz te pesni imam; —
O jaz imam en strgan koš,
Še tist ni vreden šajnast groš,
In v tistem koši vse imam,
Vse pesni, kar jih znam.

Uganke.

- 1) Zakaj so ptičice najboljše pevke?
- 2) Komú pride vsaka stvar o pravem času?
- 3) Kdo nima v svojej hišici ne stola ne mize, pa vender sladko počiva, ugodno sedi in je?
- 4) Trговец ga prodaje, a voda ga nosi. Kaj je to?
- 5) Črna je, pa ima v sebi vroče srce. Kaj je to?

(Odgonetke uganek v prihodnjem listu.)

Računska naloga.

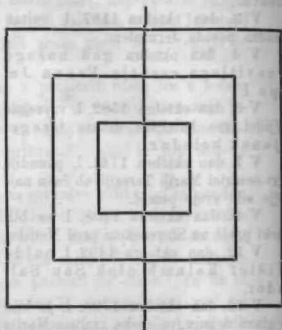
Vzemi devet klinčkov in jih položi takó, da bodeš imel tri in pol ducata. A ni si treba pri tem niti najmanje glave ubijati, ker to bi bilo preveč in tudi grdo, da kaj takó lehkega ne ugameš.

(Rešitev naloge v príh. listu.)

Oblikovna naloga.

(Priobčil A. G.)

Poskusite narediti naslednjo podobo v jednej potezi, ne da bi potegnili kdaj preko katere izmed črt, ki ste jih užé naredili.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Listnica.

Gospod J. P. v Sr.: Skušali bodemo Vaše spise, kolikor je dobrih obelodaniti. Prísréna hvala Vam na čestitanji! — J. K. v Lj.: Hvala na poslanem. Kar je dobrega zrna, bomo radi priobčili. — J. Z. v N.: Vi se nam še vedno nečete razodeti.

Zahvala.

Vsled odlikovanja podeljenega mi po velikej milosti Njeg. Veličanstva prísrénega cesarja došlo mi je od vseh slovenskih krajev toliko ljubeznjivih in sočutnih čestitek, da mi ni mogoče vsacemu se posebej zahvaliti; zatorej izrekam po tem potu vsem svojim prijateljem, ki mi so k mojemu odlikovanju písméno in telegrafíčno čestitali svojo prísrénno zahvalo.

Ivan Tomšič,
učitelj na c. kr. vadnici
in urednik „Vrtčev.“

„Vrtčev“ izhaja 1. dné vsacega meseca, in stoji za vse leto 2 gl. 60 kr.; za pol leta 1 gl. 30 kr.
Napís: Uredništvo „Vrtčev“, mestni trg, šte. 23 v Ljubljani (Lalbach).

Izdatelj, založnik in urednik **Ivan Tomšič.** — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.